

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: 03-1-1610/2

Podgorica, 11.01.2019. godine

Izvještaj o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada

U periodu od 12.11.2018. do 16.11.2018.

JU OŠ „Risto Ratković“ - Bijelo Polje

Crna Gora
Zavod za školstvo

Broj: 04-1610/1-18
Podgorica, 07.11.2018. godine

Na osnovu člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07) i („Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13 i 44/13), člana 2 i člana 7 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama („Sl. list Crne Gore“ br. 26/12), donosim

RJEŠENJE

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. mr **Fadila Kajević**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i engleski jezik), rukovodilac tima;
2. mr **Blaga Žurić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica - (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), član;
3. Božidar Šćepanović, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i matematiku), član;
4. Nermin Hajdarpašić, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i fizičko vaspitanje), član;
5. Dragana Bušković, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i hemiju), član;
6. Bojana Nenezić, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i muzičku kulturu), član i
7. mr **Anton Gojčaj**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i albanski jezik), član.

II - Zadaci tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada JU OŠ „Risto Ratković“, Bijelo Polje od 12.11.2018. do 16.11.2018. god.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu člana 11 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

DIREKTOR

Rešad Sijarić

Dostavljeno:
- članovima tima,
- arhivi

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
	OPŠTI IZVJEŠTAJ		VU	U	Z	NZ
20	44791 Godišnji plan i njegova realizacija	8		X		
15	44792 Rad stručnih organa	6		X		
13	44793 Proces interne evaluacije rada	7		X		
12	44794 Realizacija plana za unapređenje kvaliteta	9	X			
12	44795 Pedagoško-instruktivni rad direktora i saradnika	8		X		
10	44796 Rad Školskog / Upravnog odbora	8		X		
10	44797 Program razvoja	8		X		
8	44798 Vođenje pedagoške evidencije i dokumentacije	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.69	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje					
44791	Godišnji plan je usvojen na sjednici Školskog odbora od 18.10. tekuće godine u skladu sa predviđenom procedurom, a po prethodno pribavljenom mišljenju Nastavničkog vijeća i Savjeta roditelja. Prilikom izrade Plana direktor je koordinirao rad stručnih organa, organa upravljanja kao i Savjeta roditelja. Plan je uskladen sa Programom razvoja ustanove i kroz njega konkretizovane su aktivnosti koje treba realizovati tokom ove nastavne godine. Realizacija je uglavnom u skladu sa utvrđenom dinamikom. Predviđeno je praćenje i vrednovanje rezultata ostvarenosti Godišnjeg plana.					
44792	Stručni organi škole (Nastavničko vijeće, odjeljenjsko vijeće, stručni aktiv) uglavnom razmatraju pitanja iz svoje nadležnosti. Sjednice se održavaju redovno u skladu sa predviđenom dinamikom i planiranim tačkama dnevnog reda. Na sjednicama se vodi uglavnom uredan i prilično formalan zapisnik. Evidencija o radu odjeljenjskih vijeća vodi se u odjeljenjskim knjigama. Razmatranje obrazovno-vaspitnog rada u odjeljenju nije u dovoljnoj mjeri sadržajno i konkretno. Uglavnom se razmatraju statistički pokazatelji na kraju klasifikacionog perioda, ali bez konkretizacije šta preduzeti u cilju poboljšanja rezultata po pojedinim predmetima i bez evidencije o učenicima koji imaju potrebu za dodatnom podrškom. Stručni aktivti imaju operativne planove rada. Zapisnici se vode uredno, ali se ne vrši kvalitativna analiza učeničkih postignuća po predmetima i ne predlažu konkretnе mjere za unapređenje. Možemo zaključiti da je ključni nedostatak u radu stručnih organa neadekvatno razmatranje obrazovno-vaspitnog rada (kritička rasprava, konkretna zaduženja, mjere za unapređenje rezultata).					
44793	Programom interne evaluacije obuhvaćeni su bitni aspekti rada Škole. Odabrani indikatori uspjeha su uglavnom mjerljivi. Tim je uradio program interne evaluacije koji je zasnovan na analizi stanja. Ipak evaluacija se ne realizuje po tačno utvrđenim kriterijumima, planski i redovno. U školskoj 2018/19 planirana je evaluacija dvije oblasti (etos škole, podrška koju škola pruža učenicima). Izveštaj za internu evaluaciju iz školske 2017/18. uredjen je s preporukama za unapređenje.					
44794	Plan za unapređenje kvaliteta blagovremeno je uredjen. U njegovoj izradi učestvovali su: direktor, pedagoškinja i nastavnici iz predmeta koji su nadzorani. Plan sadrži neophodne elemente: prioritetne oblasti, ciljeve, indikatore uspjeha, nosioce aktivnosti, vremenski okvir i resurse. Planirane aktivnosti su realizovane. Na stručnim organima Škole analizirana je ostvarenost ciljeva Plana unapređenja.					
44795	Planovi rada direktora i stručnih saradnika (pedagoškinje) uredeni su blagovremeno i sastavni su dio Godišnjeg plana rada škole. Realizacija pedagoško-instruktivnog rada vrši se u skladu sa predviđenom dinamikom. Direktor i stručna saradnica kroz pedagoško-instruktivni rad daju korisnu pomoć i podršku nastavnicima. Pedagoško-instruktivni rad djelimično je integriran u Plan profesionalnog razvoja na nivou Škole. O hospitacijama se vodi uredna dokumentacija.					
44796	Plan rada Školskog odbora sačinjen je blagovremeno i uskladen je sa nadležnostima ovog organa. Sjednice ovog organa odvijaju se po predviđenoj dinamici i u skladu sa Poslovnikom o radu. Na sjednicama se vodi uredan zapisnik.					
44797	Programom razvoja Škole jasno je istaknuta misija i vizija. Prioriteti razvoja odnose se na obezbjeđivanje materijalno-tehničkih uslova za rad, kao i nastavnih pomagala. Postavljeni ciljevi su uglavnom realni i dostižni. Konkretizacija i operacionalizacija postavljenih ciljeva vrše se preko Godišnjeg plana rada škole. Mehanizmi evaluacije nijesu u potpunosti osmišljeni. Program razvoja realizuje se planiranim dinamikom.					
44798	Pedagoška evidencija i dokumentacija vodi se u skladu sa Pravilnikom o obliku i načinu vođenja pedagoške evidencije. Evidencija se vodi u elektronskom obliku i na papiru. Podaci u odjeljenjskim knjigama upisani su blagovremeno i uglavnom jasno, a podaci u matičnim knjigama uneseni su u skladu sa propisima. U Ljetopisu Škole su hronološki na primjeren način upisani važni događaji.					

Tež.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
18	44799 Stručna zastupljenost	8		X		
15	44806 Opremljenost nastavnim/smještajnim sredstvima	7		X		
14	44800 Profesionalni razvoj zaposlenih	7		X		
12	44801 Prostorno-tehnički i smještajni uslovi	7		X		
11	44802 Opremljenost računarima	7		X		
10	44803 Korišćenje raspoloživih resursa	8		X		
10	44804 Bezbjednosni uslovi rada (tehničko-normativni)	4			X	
10	44805 Sanitarno-higijenski uslovi	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.18	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
44799	Nastava je stručno zastupljena iz svih predmeta, osim iz matematike u predmetnoj nastavi. Časove matematike izvode dva inženjera. Škola godinama raspisuje konkurs za radno mjesto nastavnika matematike, međutim ne javlja se niko sa adekvatnim stručnim kvalifikacijama. Bibliotekar je na bolovanju od 1. septembra, a zamjenjuje ga nastavnik ruskog jezika i književnosti. Prosječni radni staž zaposlenih u kolektivu je oko 20 godina, pa se može reći da je to dobar spoj iskusnih i mlađih radnika. Član ovog kolektiva, nastavnica ruskog jezika je 2014. godine za odlična postignuća njenih učenika u nastavi i na državnim i međunarodnim takmičenjima dobila nagradu „Oktoih“.
44806	Većina učionica je opremljena računarom uz mogućnost korišćenja interneta. Škola posjeduje 30 računara, 16 od kojih su novi, ostali su dotrajali (od 2004), zatim 4 laptopa, 6 projektoru, projekciono platno, 3 fotokopir aparata, 2 skenera, 10 štampača, 6 novih televizora, 5 kasetofona, 2 grafoskopa itd. Biblioteka ima čitaonicu, a po riječima bibliotekara, fond knjiga je zadovoljavajući, zastupljeni su svi naslovi predviđeni lektirom, samo što su neki u manjem broju primjeraka. Neki kabineti (npr. za Crnogorski - srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost) imaju priručne biblioteke – sa malim brojem knjiga za potrebe nastave.
44800	Aktuelni Plan profesionalnog razvoja nastavnika/ca (PRNŠ) obuhvata period 2018–2020. Planom su definisani prioriteti: Škola bez nasilja, interaktivna nastava – kooperativno učenje, kompetencije timskog rada u Školi. Plan sadrži ciljeve, očekivane ishode, vrijeme realizacije, nosioce aktivnosti, indikatore. Upoštevanjem planova profesionalnog razvoja konstatuje se da se u planovima za periode 2013–2015, 2015–2018 i 2018–2020, ponavlja prva dva prioriteta (uvijek ista), a da je u najnovijem planu (2018–2020) dodat treći prioritet. Na pitanje zašto se u planovima PRNŠ za tri različita perioda ponavlja većina prioriteta, pedagoškinja je odgovorila da je u pitanju kontinuirano usavršavanje u tim oblastima, gdje uvijek ima nešto novo da se nauči i da se u stvari u narednom periodu nastavlja gdje se stalo u prethodnom. Izvještaji o realizaciji planova PRNŠ 2013–2015 i 2015–2018. su takođe, skoro doslovno, identični, pa se postavlja pitanje kako to da za druge, nove sadržaje i aktivnosti važe pogotovo isti zaključci kao i u prethodnom planu. Osim toga, u predašnjim planovima bile su planirane i aktivnosti za ostvarivanje ciljeva, što u aktuelnom Planu PRNŠ (2018–2020) nedostaje. Formiran je tim za praćenje realizacije plana PRNŠ. Po riječima pedagoškinje, aktivnosti se uredno evidentiraju, na osnovu toga se zatim pravi izvještaj o realizaciji, kao što je i rađeno u prethodnom periodu, a što se tiče aktuelnog plana (2018–2020) nalazimo se u početnoj fazi, ali će se Škola potruditi da se Plan realizuje predviđenom dinamikom. Na osnovu upitnika, svi nastavnici su zainteresovani za stručno usavršavanje i ponuđene mogućnosti uglavnom koriste. Većina nastavnika radi Lični plan profesionalnog razvoja, koji se čuva u ličnom dosjelu (portfoliju) svakog nastavnika zajedno sa sertifikatima, diplomama, potvrdama o posjećenim seminarima za profesionalno usavršavanje. Prethodne godine u Školi je pripravnički staž odradilo 2 kandidata u skladu sa Planom i programom rada mentora sa nastavnikom – pripravnikom i oni su sada u fazi pripremanja za polaganje stručnog ispita. Dva nastavnika Škole posjeduju zvanje višeg savjetnika, a još pet nastavnika je predloženo za isto zvanje.
	Preporuke
	Svake dvije godine raditi novi Plan profesionalnog razvoja nastavnika, s adekvatnom strukturu. Polazne osnove Plana treba zasnivati na analizama, samoevaluaciji, izvještajima, hospitacijama i u konsultaciji sa nastavnicima. Uredno pratiti i evidentirati realizaciju planiranih aktivnosti, a zatim praviti izvještaj o realizaciji.
44801	Škola je projektovana za 700 učenika, a trenutno ih ima 461. Neposredni utisak tokom nadzora, i na osnovu razgovora s direktorom i zaposlenima u Školi je da unutrašnji školski prostor uglavnom omogućava realizaciju nastavnih i vannastavnih aktivnosti i korišćenje različitih nastavnih metoda i oblika rada u skladu sa potrebama savremene nastave. Matična škola raspolaže sa dva objekta s dobrim uslovima za rad. Objekat u područnom odjeljenju je dotrajao, ali se krenulo s projektom novog objekta. Broj učionica u odnosu na broj učenika zadovoljava potrebe nastave, naime Škola je projektovana za 700 učenika a trenutno ima 461. Nastava je uglavnom organizovana u specijalizovanim učionicama, kabinetima i klasičnim učionicama. Učionice su normalne veličine i u potpunosti odgovaraju namjeni. Školski prostor nije prilagođen učenicima sa smetnjama u razvoju. Opremljenost i funkcionalnost školskog namještaja uglavnom zadovoljava standarde. Dvoriste je uredno i čisto. Škola nema fiskulturnu salu. U spoljašnjem prostoru se nalazi poligon za rukomet i mali fudbal (nema golova), kao i za odbojku i košarku (s tablama bez koševa) itd. U takvom stanju, sportski teren djelimično ispunjava uslove za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja. Sa stavom da Školski prostor i oprema pružaju odgovarajuće mogućnosti za realizaciju nastavnih i vannastavnih aktivnosti slaže se potpuno ili uglavnom se slaže oko 83% anketiranih učenika i svi nastavnici (100%), dok je procenat anketiranih roditelja koji dijele isto mišljenje znatno niži (55%). Oko 34% roditelja i 7% učenika djelimično se slaže sa gore navedenim stavom, dok oko 10% nastavnika i 9% učenika smatra da nije tako.

Ind.	Obrazloženje
44802	Informatička učionica je opremljena s 15 računara koji su u funkciji, neki od kojih su novi, ali ima i dotrajalih. Ima projektor. Broj računara u kabinetu je mali u odnosu na broj učenika po odjeljenjima, pa se radi u grupama. Pored toga, problem predstavlja slaba veza s internetom, jer nije kablovska nego wi-fi pa se često tokom časa veza prekida i to ometa realizaciju planiranih ciljeva na časuu.
44803	Nije urađen poseban plan – raspored korišćenja informatičke učionice za druge predmete, sem informatike, jer je većina učionica/kabinet opremljena računarima, pa takva potreba nije posebno izražena. Nastava je organizovana u dvije smjene, a prostor se racionalno koristi. ICT koordinator je angažovan po pitanju obuke i namjenskog korišćenja i upotrebljivosti računarske opreme, ali je većina nastavnika informatički pismena pa je njegova pomoć rijetko potrebna. U nastavnom procesu koristi se osnovni softver: računar i projektor. Nastavnicima je dostupno samostalno korišćenje resursa, pa i informacione tehnologije, dok je učenicima korišćenje računara dozvoljeno samo za potrebe nastave. Raspoloživi resursi su u funkciji nastavnih i vannastavnih aktivnosti. Da je nastavnicima u Školi omogućeno korišćenje interneta, na osnovu ankete, slaže se 75% nastavnika, dok se 25% djelimično slaže, a da je to dozvoljeno i učenicima smatra oko 89% anketiranih učenika i 69% roditelja – dok je oko 11% učenika i 12% roditelja odgovorilo da se djelimično slaže s tom konstatacijom.
44804	Dokumentacija Škole o bezbjednosnim uslovima djelimično je ažurna i nepotpuna je. U martu ove godine obavljena je dezinfekcija, dezinskekcija i deratizacija. Stručni nalaz nakon ispitivanja električnih i gromobranskih instalacija na dva objekta škole datira iz 2014. godine. Rezultati ispitivanja električnih instalacija su većinom bili negativni, dakle nijesu zadovoljavali tehničke propise i standarde. Stručni nalaz o gromobranskim instalacijama (2014) bio je takođe negativan. Direktor kaže da su elektro instalacije iste od 1964. godine kad je objekat izgrađen, ali za popravku nedostaju finansijska sredstva. Atestiranje protivpožarnih aparata rađeno je prije više od dvije godine. Škola ima video nadzor, koji u vrijeme nadzora nije bio u funkciji, a neki dijelovi spoljašnjeg prostora nisu pokriveni kamerom. Unutrašnje prostorije imaju dobru rasvjetu, a spoljašnji prostor ima rasvjetu samo u dijelu prilaza Školi. Postoji alarmni sistem. Organizuje se dežurstvo nastavnika i učenika, a evidencija o dnevnim događajima vodi se u knjizi dežurstva. Zdravstveni pregledi učenika su redovni. Grijanje je na ugalj, pretprošle godine desila se havarija u kotlu, pa su morali da urade popravku, što znači da je sada u dobrom stanju.
	Preporuke Hitno ukloniti nedostatke utvrđene prethodnim stručnim nalazom o ispravnosti elektroinstalacija i gromobranske zaštite i provjeriti stanje novim stručnim nalazom. Obezbjediti novi atest protivpožarnih aparata. Kompletirati video nadzor i sposobiti za funkciju sve kamere. Bolje osvijetliti spoljašnji dio dvorišta - koji aktuelno nema rasvjetu.
44805	Stručni nalaz vode, na osnovu analize ispitivanog uzorka, od marta 2018. godine, pokazuje da voda za piće odgovara uslovima Pravilnika o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće. Higijena unutrašnjeg školskog prostora u Školi je na osnovu neposrednog uvida tokom nadzora na zadovoljavajućem nivou. U toaletima za nastavnike ima tople vode, ali ne i u svim toaletima koje koriste učenici. Sa konstatacijom iz upitnika da je higijena toaleta, hodnika i učionica u ovoj Školi uvek na zavidnom nivou slaže se potpuno ili uglavnom se slaže oko 78% učenika, 84% roditelja i svi zaposleni, djelimično se slaže oko 13% učenika i 10% roditelja, a odgovor „ne slažem se“ dalo je oko 9% učenika i oko 3% roditelja. Učenici tokom razgovora s nadzornicima nisu imali primjedbi u vezi sa higijenom toaleta i ostalih prostorija Škole.

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
19	44807	Poštovanje kućnog reda / pravila	8		X		
19	44808	Međuljudski odnosi	8		X		
18	44812	Interpersonalni odnosi nastavnika i učenika/vaspitača i djece	8		X		
16	44809	Estetska uređenost prostora	9	X			
16	44810	Promocija i uloga u zajednici	8		X		
12	44811	Uticaj podsticajnih mjera	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja				8.16	USPJEŠNO		
Br. ind.		Obrazloženje					
44807		Na zidu školskog hola istaknut je izvod iz Pravilnika o kućnom redu. Po riječima direktora i njegovih saradnika, pravila Kućnog reda se uglavnom poštuju. Upitnici sa učenicima i nastavnicima idu u prilog takvom zaključku, jer je na tvrdnju da se u Školi poštaju pravila ponašanja propisana Kućnim redom 75% učenika i svi zaposleni odgovorilo da se potpuno ili uglavnom slaže, oko 14% učenika se djelimično slaže, a oko 11% učenika ima suprotno mišljenje. Na osnovu knjige dežurstva i dnevnika rada pedagoškinje, kao i na osnovu razgovora sa učenicima, najčešći oblik povrede Kućnog reda predstavljaju ometanje časa i nešto veća buka za vrijeme odmora. Organizatorka nastave tvrdi da je efekat vaspitnih mjera – koje su rijetko izricane jer nije bilo ni potrebe za njima, bio pozitivan. Većini od inače malog broja učenika, kojima je u određenom periodu školske godine, smanjena ocjena iz vladanja, kasnije je ta ocjena opet vraćena na „primjerno“, nakon što su popravili svoje ponašanje.					
44808		Direktorovo mišljenje da u kolektivu vlada radna atmosfera i zdrava klima potvrđuju upitnici sa nastavnicima, jer je na konstataciju da su međusobni odnosi u kolektivu zasnovani na poštovanju, toleranciji, bez predrasuda oko 91% odgovorilo da se potpuno ili uglavnom slaže, a 9% je odgovorilo da se ne slaže. Nema pisanih tragova da među zaposlenima u Školi ima privilegovanih, nego se svi ravnopravno tretiraju, a indicija te vrste nije bilo ni u neposrednim razgovorima sa zaposlenima.					
44812		Svakodnevno se prate odnosi između nastavnika i učenika, kao i između samih učenika. Stav je svih sa kojima smo razgovarali da nastavnici imaju dobru komunikaciju s učenicima i obratno, s tim da, po mišljenju nekih zaposlenih, današnji učenici smatraju da samo nastavnici treba da usklade ponašanje savremenim pedagoškim normama, dok pojedini učenici ponekad zloupotrebljavaju toleranciju svojih nastavnika i ometaju radnu atmosferu na času. U razgovoru s učenicima nijesu prepoznate bile kakve indicije o značajnim poremećajima u komunikaciji između nastavnika i učenika, a ni posebno teških problema u odnosima između samih učenika. Po upitnicima, oko 90% roditelja i više od 86% učenika se potpuno ili uglavnom slaže sa stavom da nastavnici poštuju i podstiču učenike, oko 11% učenika i 10% roditelja se djelimično slaže, a oko 2% anketiranih učenika misli da nije tako. Zaključak je da su interpersonalni odnosi nastavnika i učenika u ovoj Školi uglavnom u skladu sa normama ponašanja u pedagoškoj ustanovi i da ih karakterišu međusobno uvažavanje i poštovanje.					
44809		Neposrednim opažanjem tokom nadzora konstatovano je da se u ustanovi posvećuje pažnja uređenju unutrašnjih prostorija oba objekta i dvorištu, čemu doprinose i nastavnici i učenici. Prostorije su ukrašene likovnim prilozima i drugim radovima učenika. Iz razgovora s učenicima i zaposlenima, kao i na osnovu Ljetopisa, fotodokumentacije o aktivnostima raznih sekcija i sa školskih priredbi i raznih zapisnika, vidi se da se prostor često osvježava novim edukativnim materijalima. Osim radova učenika, raznih materijala sa vaspitno-edukativnim sadržajima i porukama, unutrašnje prostorije su pune ukrasnih biljki, što dodatno oplemenjuje izgled škole. I eksterijer se u kontinuitetu uredno održava, a posebno lijepo izgledaju prelijepi mali park sa četiri nove klupe u prostoru između dva školska objekta, kao i mali park odmah na ulazu u dvorište. Na osnovu upitnika, stav da Škola vodi brigu o uređenju i održavanju školskog prostora dijeli u potpunosti ili uglavnom oko 89% učenika, 95% roditelja i svi (100%) zaposleni, oko 5% roditelja i 7% učenika djelimično se slaže, a oko 5% učenika se ne slaže da je to tako.					
44810		Obilježja Škole su svima dostupna, tabla sa nazivom ustanove postavljena je iznad ulaza, državna zastava je takođe istaknuta na vidnom mjestu. Promocija realizovanih aktivnosti u radu Škole kao i o postignućima na takmičenjima radi se preko fejsbuk i veb stranice, prigodnim tekstovima s odgovarajućom foto-dokumentacijom u Ljetopisu, preko raznih lokalnih i drugih elektronskih i štampanih medija, brošura s izvještajem o postignućima učenika itd. Prilikom organizovanja raznih aktivnosti koje doprinose razvijanju kulturnog identiteta Škole uključeni su svi zaposleni i učenici, u skladu sa sopstvenim obavezama i mogućnostima. Škola ima svoju monografiju koja je štampana 2008. godine. Interesantno je da se, po upitnicima, učenici procentualno (80%) najviše slaže s tvrdnjom da je Škola centar kulturnih i sportskih aktivnosti u lokalnoj sredini, dok je procenat nastavnika i roditelja koji dijele to mišljenje identičan – oko 64%. sa tom tvrdnjom djelimično se slaže oko 36% nastavnika, 29% roditelja i 11% učenika. Suprotno mišljenje ima oko 7% učenika i 2% roditelja.					
44811		Škola primjenjuje objektivno Pravilnik o pohvalama, nagradama i vaspitnim mjerama učenika. Nagrade su najčešće knjiga, diploma ili pohvalnica, saopštenje na javnim manifestacijama, a kad finansijske mogućnosti dozvole i skromna novčana nagrada. Oko 91% zaposlenih je na konstataciju u anketi da se redovno pohvaljuju pozitivni postupci zaposlenih i učenika dalo odgovore potpuno ili uglavnom se slažem, dok je oko 9% učenika odgovorilo da se ne slažu s tom konstatacijom. U Školi nema nastavnika sa zvanjem, ali je Škola predložila odnosno poslala imena nekoliko nastavnika i učenika na konkurs koji je raspisalo Ministarstvo prosvjete. Svi nastavnici imaju mogućnost da unaprijede svoje profesionalne kompetencije, a Škola im izlazi u susret koliko može. Realizaciju Plana i programa profesionalnog razvoja nastavnika na nivou Škole prati i evidentira Tim za PRNŠ.					

				Bodovi	Procjena kvaliteta			
					VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI								
18	44813	Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva		6		X		
13	44818	Podrška nadarenim učenicima/djeci		8		X		
12	44814	Vannastavne aktivnosti / obavezni izborni sadržaji		8		X		
12	44819	Podrška učenicima/djeci sa smetnjama u razvoju		2				X
11	44820	Prava i dužnosti učenika/poštovanje dječijih prava		8		X		
10	44821	Zaštita i sigurnost učenika/djece		6		X		
8	44815	Realizacija edukativnih i preventivnih programa		3			X	
8	44816	Profesionalna orientacija		5			X	
8	44817	Kvalitet rada učeničkog parlamenta		5			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja				5.84	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
44813	<p>Stručni aktivi su utvrdili program rada sa učenicima koji teže savladavaju nastavno gradivo. Časovi dopunske nastave se planiraju iz predmeta: Geografija, Hemija, Matematika, Biologija, Informatika sa tehnikom, Crnogorski - srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost, Istorija i Engleski jezik. Škola ima plan održavanja dopunske nastave u kojem je navedeno ime nastavnika, predmet, broj učenika i vrijeme održavanja. Savjetodavni rad pedagoškinje zastupljen je uglavnom kroz individualne razgovore. Na osnovu riječi pedagoškinje, veliku pažnju posvećuju učenicima koji imaju više od tri negativne ocjene. Međutim, evidencija o saradnji i praćenju učenika nije data na uvid.</p> <p>Preporuke</p> <p>Voditi detaljniju i redovniju evidenciju o radu sa učenicima koji zaostaju u savlađivanju nastavnog gradiva i pratiti efekte dopunske nastave.</p>
44818	<p>Škola ima Tim za podršku i praćenje rada sa darovitim učenicima. Tim je izradio Plan za otkrivanje i praćenje nadarenih učenika. Stručni aktivi su utvrdili program rada sa nadarenim učenicima. Dodatna nastava se realizuje iz predmeta: Geografija, Matematika, Biologija, Informatika sa tehnikom, Istorija i Engleski jezik. Škola ima plan održavanja dodatne nastave u kojem je navedeno ime nastavnika ili nastavnice, predmet, broj učenika i vrijeme održavanja. Evidencija o realizaciji se uglavnom redovno vodi u odjeljenjskim knjigama. Rezultati dodatne nastave se evidentiraju u sveskama aktiva. U Školi se organizuju školska takmičenja iz nekoliko predmeta. U prethodnoj godini su se održala školska takmičenja iz predmeta: Matematika, Biologija, Engleski jezik, Ruski jezik i Hemija. Na osnovu evidencije o postignućima učenika, zaključuje se da učenici postižu zapažene rezultate, te da Škola pruža podršku u skladu sa svojim mogućnostima. U cilju podrške nadarenim učenicima izdata je Zbirka dječje poezije JU OŠ "Risto Ratković". Na osnovu izvještaja o realizaciji projekta "Škole za 21. vijek", evidentna je uključenost nastavnog kadra i učenika, kao i rezultati njihovih aktivnosti (Predstavljanje na Nacionalnom takmičenju iz programiranja uz upotrebu Micro:bit uređaja, Učešće na regionalnoj konferenciji Nove tehnologije u obrazovanju, takmičenje u kodiranju na Micro:bit uređaju...).</p>
44814	<p>U Školi su planirane brojne sekcije: Ljubitelji ruskog jezika, bibliotekarska sekcija, sekcija iz istorije, zatim iz engleskog jezika, literarna sekcija, dramska, likovna i literarno-novinarska sekcija. Evidencija o realizovanim aktivnostima vodi se uglavnom u sveskama aktiva. Na konstataciju iz upitnika da Škola učenicima nudi veliki broj različitih vannastavnih aktivnosti, učenici su odgovorili: Poptuno se slažem - 51,22%; uglavnom se slažem - 21,95%; djelimično se slažem - 14,63% i ne slažem se - 12,22%. Na osnovu ankete, kao i razgovora sa učenicima, možemo zaključiti da većina učenika smatra da se u Školi realizuju brojne vannastavne aktivnosti.</p>
44819	<p>Iz razgovora sa pedagoškinjom stiče se utisak da nastavnici izrađuju IROP-e, kao i to da Tim za praćenje djece sa smetnjama prati napredak učenika. Međutim, IROP-i, kao ni plan za praćenja djece sa smetnjama u razvoju nijesu dati na uvid. Iako je Škola uključena u projekt primjene DAISY udžbenika u nastavi, Škola ove udžbenike ne koristi.</p> <p>Preporuke</p> <p>Izrađivati IROP u saradnji sa nastavnicima i timom za inkluziju. Redovno dostavljati IROP-e Zavodu za školstvo (savjetnici za inkluzivno obrazovanje), koji će biti izrađeni u skladu sa Rješenjem.</p>
44820	<p>Učenici se blagovremeno i redovno upoznaju sa svojim pravima i obavezama. Učenici su na različite načine informisani o svim vidovima rada Škole. Iz razgovora sa učenicima, kao i na osnovu rezultata ankete, može se zaključiti da je učenicima omogućeno da iskažu svoje mišljenje o raznim pitanjima koja su u vezi sa funkcionisanjem Škole. Škola u skladu sa mogućnostima podržava inicijative i aktivnosti učenika.</p>
44821	<p>Škola vodi brigu o učenicima. Kroz redovnu nastavu, kao i časove odjeljenjske zajednice Škola razvija informisanost učenika o ličnoj odgovornosti za sopstveno zdravlje i zdravlje drugih. U Školi se radi na podizanju svijesti o problemu nasilja i mogućim rješenjima. Na konstataciju iz upitnika "Škola vodi brigu o zaštiti učenika od nuđenja ili upotrebe droga, alkohola i dr. opojnih sredstava", većina učenika je saglasna, ali 9,76% učenika se izjasnilo da nije saglasno, kao i 9,76% da ne zna.</p>
44815	<p>U akcionom planu za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada Škole, oblast "Podrška koju Škola/ustanova pruža učeniku", za 2018/2019. i 2019/2020. navedeno je da Škola nema Plan o realizaciji edukativnih i preventivnih programa, te je na osnovu toga data i preporuka. Iako Škola nema Plan o realizaciji edukativnih i preventivnih programa, na časovima biologije, zdravih stilova života, kao i drugim časovima, nastavnici koriste priliku da učenicima pruže informacije u vezi sa</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	bolestima zavisnosti, reproduktivnim zdravljem, zaštitom životne sredine, zaštitom ljudskih prava... Preporuke
	Napraviti Plan o realizaciji edukativnih i preventivnih programa i voditi urednu evidenciju o realizovanim aktivnostima.
44816	Učenicima se pruža podrška u procesu usmjerenjavanja njihovog profesionalnog razvoja, najviše na časovima redovne nastave. Aktivnosti koje su u vezi sa profesionalnom orientacijom se uglavnom realizuju pred kraj nastavne godine za IX razred. U prethodnoj godini (25.04.2018.), održan je opšti roditeljski sastanak, na kojem je jedna od tačaka dnevног reda bila Profesionalna orientacija (izbor srednje škole). Na osnovu razgovora s učenicima može se zaključiti da nijesu u dovoljnoj mjeri upoznati sa mogućnostima daljeg školovanja. U Školi se ne vodi na organizovan način učenički portfolio. Preporuke Uključiti veći broj aktera u realizaciju programa profesionalne orientacije (nastavnici, stručni saradnici, odjeljenjske starješine...) Pružiti jasnije, relevantnije, aktuelnije informacije (različiti info-materijali u štampanoj ili elektronskoj verziji).
44817	Iz razgovora sa predstavnicima Učeničkog parlamenta stiče se utisak da se učenici redovno sastaju i razmatraju brojna pitanja koja su u vezi s učenicima i Školom u cijelini. Sveska zapisnika Učeničkog parlamenta nije data na uvid jer je u tom periodu, na osnovu riječi učenika, bila kod zapisničara.

Prosvjetni nadzornik: Bušković Dragana

5. Saradnja sa roditeljima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta				
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
31	44822 Saradnja sa roditeljima	8		X			
26	44823 Aktivnost Savjeta roditelja	7		X			
24	44824 Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom	8		X			
19	44825 Uključenost roditelja u vaspitno-obrazovni proces	7		X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.55	USPJEŠNO				

Br. ind.	Obrazloženje
44822	Škola ima plan saradnje sa roditeljima. Informisanost roditelja o postignućima i ponašanju djece vrši se putem odjeljenjskih roditeljskih sastanaka, individualnih razgovora, pisanih obaveštenja na kraju klasifikacionih perioda, telefonskim putem, časova otvorenih vrata, kutija za sugestije i savjetovanja. Škola nema prostoriju za individualne razgovore sa roditeljima ali u tu svrhu koristi prostorije koje su slobodne. Privatnost razgovora je obezbijeđena. Evidentna je realizacija roditeljskih sastanaka po planu Škole o čemu postoje zapisnici. Na konstataciju iz upitnika za roditelje "dobijamo detaljne i redovne informacije o postignućima i ponašanju svoje djece" 84,21% roditelja odgovorilo je potpuno se slažem a 15,79% uglavnom se slažem.
44823	Savjet roditelja je konstituisan po zakonu i ima svoj plan rada. Navedene aktivnosti nijesu jasno razrađene po osnovu vremenske dinamike, načina i nosilaca realizacije. Škola traži mišljenje i saglasnost Savjeta roditelja prilikom donošenja odluka iz njegove nadležnosti. Savjet aktivno učestvuje po pitanju odabira maršrute za izvođenje đačke ekskurzije polumaturanata. Po riječima direktora Škole roditelji su upoznati sa radom Savjeta preko legitimnih predstavnika. Na konstantaciju iz upitnika za roditelje Upoznat/a sam sa odlukama i zaključcima Savjeta roditelja 43,86% odgovorilo je potpuno se slažem, 21,05% uglavnom se slažem, 19,30% djelimično se slažem, 8,77% ne slažem se, a 7,02% ne znam.
44824	Škola ostvaruje saradnju sa lokalnom zajednicom i drugim ustanovama u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima koje pruža lokalna zajednica. Dominantna je saradnja sa Centrom za kulturu, Centrom bezbjednosti, Sekretarijatom za sport i Centrom za socijalni rad. Nevladina organizacija „Pčelica“ organizuje čas iz bezbjednosti u saobraćaju. U domu za stare učenici ove Škole organizuju prikladne priredbe. Afirmacija tradicije i vrijednosti lokalne sredine vrši se kreiranjem slobodnog dijela nastavnog programa u okviru koga učenici obilaze muzeje, džamije, crkve, meteorološku stanicu. Lokalna zajednica daje podršku i pomoć u poboljšanju uslova rada Škole. Konkrentni primjeri su obezbijeđena materijalna sredstva za odlazak učenika na takmičenja, donacija četiri kompjutera, uređenje i opremanje dvorišnog prostora, obezbjeđivanje autobusa za odlazak na sajam knjiga. Evidencija pomenutih događaja vodi se u Ljetopisu Škole i zapisnicima.
44825	Škola uglavnom preko roditeljskih sastanaka informiše roditelje o najaktuelnijim pitanjima koja se odnose na postignuća i vladanje njihove djece. Povremeno organizuje i edukativne radionice za roditelje po pitanju profesionalne orientacije i bolesti zavisnosti. Svake godine održava se školski bazar gdje uključenost roditelja kroz materijalnu i tehničku podršku daje doprinos održavanju ove manifestacije. Za potrebe Škole donirana su dva projektora od strane roditelja.

Nastava

6.1. Nastava i učenje

6.1.1. Razredna nastava

Prosjetni nadzornik: mr Blaga Žurić			
6.1.1.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost			
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 14			
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 4			
Posjećena odjeljenja: I1, II2, IV1, V1			
Broj posjećenih časova: 4			
Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta koef.	Bodovi	Procjena kvaliteta	
OPŠTI INDIKATORI		VU	U
30 44826 Organizacija nastave/učenja na času	8	X	
11 44827 Planiranje nastave	8	X	
11 44828 Pisane pripreme za čas	8	X	
11 44829 Upotreba nastavnih sredstava	8	X	
10 44830 Ocjenjivanje	8	X	
9 44831 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8	X	
8 44832 Rad Stručnog aktiva	8	X	
5 44833 Dopunska nastava	8	X	
5 44834 Dodatna nastava	7	X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja	7.95	USPJEŠNO	
Br. ind.	Obrazloženje		
44826	U uvodnom dijelu časa obnovljeni su sadržaji potrebni za povezivanje s novim znanjem i istaknuti su ishodi učenja. Uspješno je razvijana vještina govora demonstriranjem brojnih ilustracija i slušanjem muzike sa CD-a. Učenici su upućivani na prepoznavanje glasova, na početno čitanje i pisanje (II2). Timskim radom (nastavnice i vaspitačice) uspješno je realizovan čas u prvom razredu. Organizovan je različitim oblicima rada i brojnim didaktičkim sredstvima (II1). U realizaciji ishoda učenja (prepoznavanje i razlikovanje roda i broja imenica) reprodukuju se sadržaji uz učestvovanje većeg broja učenika. Učenici su prihvatali aktivnosti na času i uspješno aktivirali ranije stečena znanja i iskustva (V1). Identifikovanjem sa književnim likom (Bajka o ribaru i ribici) učenici su iznosili svoja iskustva i razloge svoje opredijeljenosti. Uspješno su motivisani odgovarajućom kompozicijom. Na posjećenim časovima ostvarena je dobra pedagoška interakcija između nastavnica i učenika kao i između samih učenika. Pitanja su uskladena s uzrastom, a odgovorima učenika poklanjalo se dovoljno pažnje, što je dodatno motivisalo učenike. Nastavnice vode računa o raspoloživom vremenu, o odmjerenosti u zahtjevima koje postavljaju pred učenike. Međupredmetne povezanosti su konkretnizovane i pomogle su uspješnoj ostvarenosti ishoda učenja.		
44827	Godišnji planovi rada su uskladeni sa Predmetnim programom. Sadrže: redni broj časa, obrazovne ishode, pojmove, sadržaj, ishode učenja, korelaciju i međupredmetne teme. Broj časova nastave jezik i nastave književnosti u skladu je sa pravilima programa. Ciljevi koji nijesu centralno planirani osmišljeni su i prihvaćeni od strane Aktiva i verifikovani na Nastavničkom vijeću. Poslije mjeseca planiran je osvrt na realizaciju koji se uglavnom realizuje.		
44828	Nastavnice redovno pišu pripreme za čas. Pripreme sadrže neophodne elemente nastave: metode, oblike rada, nastavna sredstva. Navedeni su ishodi učenja, aktivnosti učenika tokom faza časa i osvrt na realizaciju. Stečena iskustva, uočene dobre i loše strane služe pojedinim nastavnicama naredne godine za sadržajniju korekciju pripreme.		
44829	Nastavnice su na posjećenim časovima koristile raznovrsna nastavna sredstva koja pomažu lakšem usvajaju ishoda učenja. U stalnoj primjeni su odobreni udžbenici, TV, CD plejer i raznovrstan didaktički materijal (ilustrovani plakati, nastavni listići, posteri, slike, fotografije). Na posjećenim časovima nije bio u upotrebi računar.		
44830	Ocjenvivanje je u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi. Nastavnice prate i evidentiraju napredovanja učenika u svojim bilježnicama. Sadržaji u sveskama (domaći i školski) se vrednuju i ispravljaju greške u njima. Poklanja se pažnja urednosti, tačnosti i lijepom pisanju. Srednja ocjena na zadnjem klasifikacionom periodu je 3,70 (V1), i 4,22 (IV1).		
44831	Prostor za nastavu i učenje je priјatan i podstican za učenje. Učionice su opremljene kreativnim didaktičkim materijalom koji omogućava različite oblike i tehnike rada. Nastavnice sa učenicima izrađuju nastavna sredstva i didaktički materijal: panoe, tekstualne ilustracije, modele, fotografije, postere, slikovne poruke, odgovarajuće kostime za dramatizaciju i time doprinose savladavanju zahtjeva savremene nastave. Prostor učionice je adekvatno uređen i u funkciji je ishoda učenja, ima informativnu, saznanju i estetsku vrijednost.		
44832	U godišnjem planu rada Aktiva obuhvaćeni su: podjela časova i razreda, dogovor oko pismenih zadataka, dopunska i dodatna nastava, rad u sekcijama... Uredno napisani zapisnici prate realizaciju planiranih aktivnosti. Poslije klasifikacionih perioda analizira se uspjeh učenika. Na sastancima Aktiva razmatraju se stručna pitanja i planiraju ogledni časovi i projektni zadaci (zbirka učeničkih radova). Rad Aktiva realizuje se uglavnom po planu uz učešće svih članova.		
44833	Nastavnice posjeduju godišnji plan rada dopunske nastave. Vodi se evidencija o učenicima koji je pohađaju. Časovi se realizuju i evidentiraju u odjeljenskoj knjizi i ličnoj bilježnici.		
44834	Nastavnice posjeduju plan dodatne nastave. Ovaj vid nastave realizuje se, uglavnom, u formi slobodnih aktivnosti (dramska, recitatorska sekacija...). Časovi se evidentiraju u odjeljenjskoj knjizi.		

Prosvjetni nadzornik: Božidar Šćepanović															
6.1.1.2. Matematika															
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 14															
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3															
Posjećena odjeljenja: I2, II2 i III1															
Broj posjećenih časova: 3															
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta												
OPŠTI INDIKATORI															
30	44835 Organizacija nastave/učenja na času	10	X												
11	44836 Planiranje nastave	9	X												
11	44837 Pisane pripreme za čas	9	X												
11	44838 Upotreba nastavnih sredstava	10	X												
10	44839 Ocjenjivanje	9	X												
9	44840 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	10	X												
8	44841 Rad Stručnog aktiva	8		X											
5	44842 Dopunska nastava	9	X												
5	44843 Dodatna nastava	9	X												
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		9.42	VEOMA USPJEŠNO												
Br. ind.	Obrazloženje														
44835	Na svim posjećenim časovima umješnost i kreativnost nastavnika bila je izuzetna. Kombinacijom igre i učenja, uz mnoštvo najraznovrsnijeg didaktičkog materijala, uz optimalno korišćenje računara sa izvanredno odabranim softverom, postignuta je puna zainteresovanost i euforična angažovanost svih učenika. Vladanje učionicom i komunikacija sa djecom mogli bi poslužiti kao obrazac na koji se treba ugledati. U I2 prisutna je sjajna saradnja učiteljice i vaspitačice. U II1 koleginica pokazuje kako treba uvesti novu nastavnu jedinicu ponavljajući, korišćenjem različitih nastavnih metoda, prethodne sadržaje („vježbica, da se malo probudimo...“), a zatim pravovremeno uključuje dalje vježbe na računaru. U trećem razredu čas matematike se, nakon kviza, razvija na bajci o Snežani i sedam patuljaka (naravno, sve ukomponovano na računaru!), uz izvanrednu dinamiku časa i maksimalnu aktivnost učenika.														
44836	Godišnji planovi rada su urađeni tako da je planiran potreban fond časova za realizaciju svakog obrazovno-vaspitnog ishoda. Plan se realizuje predviđenom dinamikom. Redovno se piše osrvt na realizaciju, koji nije formalno shvaćen i zapisan.														
44837	Nastavnice su imale pisane pripreme za čas koje sadrže sve potrebne elemente: navode se oblici i forme rada, nastavne metode, nastavna sredstva, korelacija ... Pripreme su često u obliku svojevrsnih „scenarija za čas“, pripremljenih kao da je u pitanju filmski materijal.														
44838	Škola raspolaže nastavnim sredstvima potrebnim za realizaciju predmetnog programa. Koriste se odobreni udžbenici, nastavni listići, brojni didaktički materijal. Nastavnice redovno primjenjuju računar u nastavi uz odgovarajući didaktički softver primjereno učenicima i potrebi nastave. Najčešće same pripremaju prikladne prezentacije ili nadograđuju i prepravljaju postojeći softver.														
44839	Ocenjivanje je u skladu sa zakonom, kontinuirano i blagovremeno se evidentiraju postignuća učenika. Evidencija se, osim u odjeljenjskim knjigama, vodi i u ličnoj svesci.														
44840	Učionice su ukrašene lijepo dizajniranim porukama, radovima učenika, izrađenim modelima tijela i sl. što osim estetske ima i saznajno-podsticajnu funkciju. Ambijent za rad je izrazito povoljan.														
44841	Stručni aktiv ima plan rada koji sadrži potrebne elemente. Zapisnici su uredni i sadržajni. Aktiv redovno analizira postignuća učenika, postiže dogovor oko realizacije pismenih provjera znanja, dopunske i dodatne nastave. Realizuju se ugledni časovi i teorijska predavanja, o kojima svi članovi Aktiva iznose mišljenje.														
44842	Dopunska nastava se planira i realizuje. Evidencija se vodi u odjeljenjskim knjigama. Očekuje se da, krajem polugodišta, nastavnice naprave analizu uticaja dopunske nastave na poboljšanje uspjeha učenika.														
44843	Dodatna nastava se planira i realizuje. Evidencija se vodi u odjeljenjskim knjigama. Očekuje se da, krajem polugodišta, nastavnice naprave analizu uticaja dodatne nastave na poboljšanje uspjeha učenika.														
Prosvjetni nadzornik: Bojana Nenezić															
6.1.1.3. Muzička kultura															
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 14															
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3															
Posjećena odjeljenja: III-2, IV-2, V-3															
Broj posjećenih časova: 3															

ež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
	OPŠTI INDIKATORI		VU	U	Z	NZ
30	44844 Organizacija nastave/učenja na času	7		X		
11	44845 Planiranje nastave	5		X		
11	44846 Pisane pripreme za čas	5		X		
11	44847 Upotreba nastavnih sredstava	5		X		
10	44848 Ocjenjivanje	5		X		
9	44849 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	4		X		
8	44850 Rad Stručnog aktivna	5		X		
5	44851 Dopunska nastava					
5	44852 Dodatna nastava	1				X
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		5.33	ZADOVOLJAVA			
Br. ind.	Obrazloženje					
44844	Uvodni dio časa je realizovan tako da doprinosi ostvarenju definisanih ishoda učenja. U uvodnom dijelu časa izvršena je analiza domaćeg zadatka (IV-2), povezivanje gradiva sa prethodnim znanjima kroz izvođenje muzike (III-2, V-3). Pitanja nastavnice (V-3) nijesu precizna i jasna. Greške u stručnom smislu prisutne su tokom nastavnog procesa. Nastavnica (IV-2) je važećim ishodima učenja (iz predmetnog programa) dodala (u pisanoj pripremi) još neke ishode, pa je veliki dio časa posvetila aktivnostima koje nijesu relevantne za ostvarivanje ishoda predviđenih predmetnim programom. Nastavnica (V-3) je u potpunosti zanemarila planirane ishode učenja koji se odnose na praktičnu primjenu znanja (sviranje na blok flauti, zvončićima, ritmičkim instrumentima Orfovog instrumentarijuma). Nastavnica (III-2) je kroz odgovaraajuće aktivnosti uglavnom na dobar metodički način ostvarila sve planirane ishode učenja. Iako je nastavnica (IV-2) nevješto isplanirala neke aktivnosti, ishodi učenja su uglavnom na metodički dobar način ostvareni. Nastavnica (V-3) je zahvaljujući znanju i umijeću učenika koji pohađaju Osnovnu muzičku školu, ostvarila neke od navedenih ishoda učenja.					
	Preporuke					
	Nastavnici (V-2) je neophodno stručno usavršavanje.					
44845	Godišnji planovi su urađeni korektno. Saradnja sa lokalnom zajednicom, kao i međupredmetne teme se planiraju. Međutim, u nekim planovima su navedene mogućnosti za planiranje slobodnog dijela predmetnog programa (kroz tekstualni dio na kraju planiranog), dok su u nekim planovima i časovi predviđeni za realizaciju, označeni. U planovima su zanemareni ishodi koji se odnose na sviranje, a osvrт na realizaciju nastavnice ne pišu. Sadržaji u planovima nijesu jasno navedeni (npr. u planu za III razred kao pojam i sadržaj navedeno je: instrumenti koje prepoznajemo).					
	Preporuke					
	Godišnje rasporede gradiva, kao i operativne planove rada, potrebno je korigovati i doraditi u skladu sa savjetima i preporukama nadzornika.					
44846	Za posjećene časove nastavnice su imale pisanu pripremu. Nastavnica (III-2) se redovno priprema za nastavu. Pripreme imaju potrebne elemente. Nastavnica (IV-3) se uglavnom redovno priprema za nastavu. Pripreme su u vidu skice i nemaju sve potrebne elemente i jasnu strukturu. Međutim, nastavnica redovno osmišljava radni materijal kojim doprinosi kvalitetnijem nastavnom procesu. Nastavnica (V-3) se ne priprema redovno za nastavu.					
	Preporuke					
	Redovno se pripremati za nastavu.					
	Raditi pripreme za časove u kojima će jasno biti istaknuti ishodi, sadržaji, aktivnosti učenika, oblici rada i nastavne metode, nastavni materijal, korelacija i realizacija.					
44847	Na časovima nastavnica (IV-2) redovno svira. Na posjećenim časovima, nastavnica (III-2) je koristila sva raspoloživa nastavna sredstva (platno, projektor, računar), dok je nastavnica (V-3) koristila računar za slušanje muzike. U nastavi se koriste odobreni udžbenici. Svi nastavnici ne koriste instrument u nastavnom procesu.					
	Preporuke					
	Potrebno je koristiti sva dostupna nastavna sredstva.					
44848	Na osnovu uvida u lične bilježnice, evidentiranja procjene postignuća učenika u toku nastavnog procesa, kao i domaćih zadataka, može se zaključiti da je kod nastavnica (III-2, IV-3) ocjenjivanje redovno i blagovremeno. U odjeljenju (V-3) srednja ocjena na kraju I klasifikacionog perioda je 4.72 (četrnaest učenika sa ocjenom 5 i pet učenika sa ocjenom 4), što nije u skladu sa pokazanim znanjem učenika na posjećenom času.					
	Preporuke					
	Praćenje rada i napredovanje učenika treba da bude kontinuirano i sistematsko, po tačno utvrđenim kriterijumima uz obavezno evidentiranje.					
44849	U učionicama (III-2, V-3) u kojima se odvija nastava, sadržaja iz predmeta Muzička kultura gotovo da nema. U učionici (III-2) nalaze se radovi koje učenici izrađuju uz pomoć nastavnice.					
	Preporuke					

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
44850	Učionički prostor urediti i opremiti edukativnim materijalom koji nastavnici izrađuju sami ili u saradnji sa učenicima, a koji zadovoljavaju informativno-saznajno-estetske kriterije.
44851	Plan rada Stručnog aktiva sadrži potrebne elemente. Prisutnost članova se redovno evidentira. Poslije svakog klasifikacionog perioda analizira se uspjeh učenika, ali se ne predlaže uvijek mjere za poboljšanje. Razmatraju se stručna pitanja. Nastavnici izvještavaju o pohađanim seminarima. Zaključci se redovno evidentiraju. Na osnovu brojnih zapisnika, može se zaključiti da je predmet Muzička kultura uglavnom zapostavljen.
44852	Dopunska nastava se ne planira i ne realizuje. Dodatna nastava se ne planira i ne realizuje. Učenicima se ne pruža prilika za dodatnim radom iz predmeta Muzička kultura.
	Preporuke
	Uraditi program rada za nadarene učenike, pospješiti njihovu incijativu i voditi evidenciju o tom radu. U skladu sa preporukama iz Predmetnog programa za predmet Muzička kultura, оформити hor, a ukoliko postoje uslovi, osnovati i orkestar.

6.1.2. Obavezni nastavni predmeti

Prosvojetni nadzornik: mr Blaga Žurić

6.1.2.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Pošjećena odjeljenja: VI1, VI2, VII1, VII2, VII3, IX1

Broj posjećenih časova: 5

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta				
OPŠTI IZDRAZNIK				VU	U	Z	NZ
30	44853 Organizacija nastave/učenja na času	9	X				
11	44854 Planiranje nastave	8		X			
11	44855 Pisane pripreme za čas	8		X			
11	44856 Upotreba nastavnih sredstava	10	X				
10	44857 Ocjenjivanje	8		X			
9	44858 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X				
8	44859 Rad Stručnog aktiva	8		X			
5	44860 Dopunska nastava	8		X			
5	44861 Dodatna nastava	9	X				
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		8.66	VEOMA USPJEŠNO				

Br. ind.	Obrazloženje
44853	Posjećeno je pet časova. Realizovani su različitim oblicima i metodama rada koji pripadaju aktivnoj nastavi. Interesantnom prezentacijom, kreativnim nastavnim sredstvima, pitanjima i objašnjenjima veoma uspješno aktivirana su predznanja učenika, podsticani su na razmišljanje i analizu (doživljavanje i vrednovanje radijske igre). Učenici su motivisani, veoma aktivni i zainteresovani. Veoma uspješno su sposobljeni za samostalni nastup i znaju da formulišu pitanja o zadatoj temi i pronalaže podatke na internetu. Prisutni su problemski zadaci a znanja se povezuju sa iskustvima učenika (VI1, VII1). Nastavnica pravilno usmjerava učenike i nenametljivo ih upućuje na bitne činjenice iz neumjetničkog teksta (naučno-popularni) (VIII1). Interpretacijom neumjetničkog teksta (biografija Žila Verna) nastavnica uspješno i metodički pravilno realizuje čas. Pitanja su uskladena sa ishodom učenja i upućuju učenike na značenje i funkciju genitiva sa prijedlozima (IX1). Na časovima su prisutni diferencirani zadaci. Komunikacija između nastavnica i učenika ostvaruje se veoma uspješno kroz međusobno uvažavanje i zajedničke aktivnosti. Povratna informacija je prisutna, a međupredmetne povezanosti su konkretnizovane. Ishodi učenja su veoma uspješno realizovani.
44854	Nastavnice posjeduju godišnje planove rada koji su u skladu sa Predmetnim programom. Sadrže uglavnom potrebne elemente. Definisan je broj časova nastave jezika i nastave književnosti kao i njihov odnos tokom realizacije. Poslije mjeseca planiran je osvrt na realizaciju sa komentarima. Časovi koji nijesu centralno određeni osmišljeni su na odgovarajući način.
44855	Nastavnice su posjedovale detaljnu pripremu za posjećeni čas. Priprema sadrži potrebne elemente i aktivnosti učenika po fazama časa (uvodni, glavni, završni). Nastavnice se svakodnevno pripremaju za nastavu u ličnoj bilježnici ili elektronskoj formi.
44856	Škola raspolaže osnovnim nastavnim sredstvima i stručnom literaturom koji su u skladu sa resursima za realizaciju Predmetnog programa. Na časovima su u upotrebi bila raznovrsna nastavna sredstva (vizuelna, auditivna i audio-vizuelna). Korišćeni su odobreni udžbenici, internet i tabla. Kreativnost u korišćenju brojnih nastavnih sredstava uz poštovanje principa očiglednosti pomogli su lakšem ostvarenju ishoda učenja.

Br. ind.	Obrazloženje
44857	Nastavnice prate i evidentiraju postignuća učenika u skladu sa propisima. Srednja ocjena na kraju drugog klasifikacionog perioda je 2,96 (IX1), 3,30 (VI2), 3,00 (VII1), 3,40 (VIII3), 3,19 (VIII2) i u skladu je sa pokazanim znanjem na času. Sveske za domaći i školski rad se pregledaju, povremeno vrednuju i notiraju greške u njima. Pismeni zadaci pored brojčane ocjene imaju i odgovarajući pisani komentar koji koristi učeniku za postizanje boljih postignuća.
44858	Učionice su kabinetorskog tipa, ispunjavaju estetski, motivacioni i sazajni kriterijum. Nastavnice sa učenicima izrađuju didaktički materijal kako bi učionica bila stimulativno i prijatno mjesto za nastavu i učenje. Na Aktivu se pokreće inicijativa za nabavku nastavnih sredstava potrebnih za realizaciju ishoda učenja.
44859	U Godišnjem planu rada Aktiva obuhvaćeni su potrebnii elementi nastave (broj članova, podjela odjeljenja, planiranje i usvajanje planova rada, rad dopunske i dodatne nastave, slobodne aktivnosti...). Poslije svakog klasifikacionog perioda analizira se uspjeh učenika povremeno predlaže mjere za njegovo poboljšanje. Razmatraju se stručna pitanja a unutar Aktiva planiraju se ogledni časovi i međusobne hospitacije. Zapisnici su uredni, ali preopširni, sa zaključcima. Rad Aktiva realizuje se po planu uz aktivno učešće svih članova.
44860	Nastavnice posjeduju godišnji plan rada dopunske nastave i evidentiraju učenike koji je pohađaju. Redovno se analizira njen uticaj na postignuća učenika.
44861	Nastavnice posjeduju planove za ovaj vid nastave. Dodatna nastava se planira i realizuje. Dokaz o njenoj realizaciji nalazi se u odjeljenjskoj knjizi i uspjesima učenika na brojnim takmičenjima na opštinskom i državnom nivou. Uspjeh darovitih učenika literarne sekcije finalizira je svoj rad štampanjem knjige (zbirka radova).

Prosvojetni nadzornik: mr Fadila Kajević

6.1.2.2. Engleski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 4

Posjećena odjeljenja: I1, II1, III1, IV2, V2, VII1, IX2

Broj posjećenih časova: 6

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	44862 Organizacija nastave/učenja na času	9	X			
11	44863 Planiranje nastave	9	X			
11	44864 Pisane pripreme za čas	8		X		
11	44865 Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	44866 Ocjenjivanje	9	X			
9	44867 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	10	X			
8	44868 Rad Stručnog aktiva	10	X			
5	44869 Dopunska nastava	9	X			
5	44870 Dodatna nastava	6		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		8.91	VEOMA USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
44862	Nastavu engleskog jezika realizuju nastavnici sa višegodišnjim iskustvom koji posjeduju odgovarajuće kompetencije i vještine. Svi opservirani časovi veoma uspješno su strukturirani. Prilagođeni su uzrastu učenika i sastavu odjeljenja, a u skladu sa školskim resursima. Uvodni dio časa sasvim uspješno doprinosi stvaranju prijatne atmosfere i uvodi učenike u nastavnu temu. Nastava je interaktivna uz primjenu audio-vizuelnih sredstava (kompjuter povezan sa TV ekranom, grafskop, CD plejer). Zadovoljeni su različiti stilovi učenja. Aktivnost učenika je kontinuirana, a njihovo postignuće je uspješno. Atmosfera na časovima je prijatna, demokratska i radna a tempo rada je u potpunosti usklađen sa zadacima.
44863	U godišnjim planovima rada ravnomerno su distribuirani ishodi učenja predviđeni predmetnim programom. Konkretizovani su pojmovi/sadržaji, korelacija, kao i međupredmetne teme (preduzetničko učenje, održivi razvoj, ciljevi koji afirmašu lokalnu zajednicu). Aktiv poštuje formalne i profesionalne procedure prilikom izrade i usvajanja planova. Osvrt na realizaciju vrši se redovno u cilju kontinuiranog poboljšanja planova.
44864	Nastavnici redovno koriste pisane pripreme za čas. U njima su navedeni ishodi učenja, pojmovi i sadržaji, nastavna sredstva, oblici rada i kratak opis aktivnosti učenika.
44865	Škola raspolaže savremenim nastavnim sredstvima koja su u stalnoj upotrebi u odjeljenjima drugog i trećeg ciklusa, a povremeno i prvog. Sva raspoloživa nastavna sredstva koriste se efikasno i racionalno. Nastavnici vješto koriste računar u nastavi, a u stalnoj upotrebi su: udžbenik, radna sveska, tabla, grafskop, manipulativi, slikovne kartice, posteri i kreativni nastavni listići.
44866	Nastavnici koriste različite metode i tehnike provjere znanja. Ocjene imaju motivacionu i informativnu ulogu. Usmena aktivnost učenika redovno se prati i evidentira u ličnim bilježnicama nastavnika. Pismene provjere znanja realizuju se kvartalno i ocjenjuje primjenom bodovne skale. Učenici su upoznati sa zahtjevima i kriterijumom ocjenjivanja. Ocjene u odjeljenjskim knjigama odgovaraju pokazanom znanju.
44867	Časovi engleskog jezika realizuju se u specijalizovanoj učionici i učionicama razredne nastave. Specijalizovana učionica je opremljena savremenim nastavnim sredstvima (ICT) i literaturom za učenike. Ambijent učenja je prijatan. Zadovoljeni su estetski, sazajni i bezbjednosni uslovi.
44868	Nastavnici engleskog jezika učestvuju u radu Aktiva društveno-jezičke grupe predmeta. Sveska Aktiva datira od 2016/17 školske godine. Imo Godišnji program rada kojim su obuhvaćene aktivnosti u skladu sa Statutom, kao i aktivnosti od

Br. ind.	Obrazloženje
	značaja za unapređenje obrazovno-vaspitnog procesa u Školi. Planom je predviđeno: konstituisanje Aktiva, usvajanje planova rada nastavnika i Plana rada Aktiva, analiza dopunske, dodatne nastave i slobodnih aktivnosti, usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja, ugledni časovi, teorijska predavanja, izveštaji sa seminara, analiza postignuća učenika po klasifikacionim periodima, na takmičenjima i provjerama znanja. Zapisnici Aktiva uredni su, sadržajni, praćeni prilozima. U potpunosti su zadovoljeni i formalni zahtjevi. Učešće nastavnika engleskog jezika prepoznatljivo je u svim aktivnostima ovog stručnog organa.
44869	Nastavnici posjeduju planove dopunske nastave, a u dnevnicima rada uredno su evidentirana imena učenika i sadržaji rada na časovima. Stručni aktiv analizira efekte dopunske nastave i daje uporedni tabelarni prikaz prosječnih ocjena za svaki razred (za učenike koji pohađaju dopunsku nastavu), tokom prva tri klasifikaciona perioda.
44870	Dodata nastava je planirana i realizuje se u skladu sa rasporedom časova. Evidencija u odjeljenjskim knjigama je uredna. Učenici koji pohađaju dodatnu nastavu učestvuju na takmičenjima, ali su njihovi rezultati uglavnom prosječni..
	Preporuke
	Poboljšati rad sa učenicima koji učestvuju na takmičenju.

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić

6.1.2.3. Fizičko vaspitanje

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VI2, vi1, V2.

Broj posjećenih časova: 2

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

Bodovi

Procjena kvaliteta

OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	44871	Organizacija nastave/učenja na času	9	X		
11	44872	Planiranje nastave	7		X	
11	44873	Pisane pripreme za čas	6		X	
11	44874	Upotreba nastavnih sredstava	4			X
10	44875	Ocjenvivanje	7		X	
9	44876	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X	
8	44877	Rad Stručnog aktiva	7		X	
5	44878	Dopunska nastava				
5	44879	Dodata nastava	8		X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.22	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
44871	Nastavnici se u organizaciji časa rukovode planiranim ciljevima i zadacima. Nastavne metode, oblici rada i nastavna sredstva usklađeni su sa cilevima časa. Nastavnici dobro vladaju predmetom koji predaju. Na početku časa jasno se saopštavaju očekivani ishodi učenja. Nastavnici poznaju mogućnosti svojih učenika i shodno tome prilagođavaju zadatke. Atmosfera na času je pozitivna za učenje. Učenici poštuju pravila rada i ponašanja. Planirani ciljevi časa su ostvareni. Na kraju treba istaći veoma uspješnu organizaciju i realizaciju časa u odjeljenju V2.
44872	Nastavnici imaju Godišnje planove rada uglavnom sačinjene u skladu sa Predmetnim programom, a uz saradnju na nivou Aktiva. Godišnjem planiranju nedostaje adekvatna preraspodjela časova po predmetnim oblastima u toku jednog ciklusa, sa jasno definisanim očekivanim obrazovnim ishodima. Planiranjem je predviđena i korekcija koja nastaje na osnovu analize rezultata rada. Plan uvažava specifičnosti sredine, slobodni dio predmetnog programa je razmatran i usvojen na sjednicama stručnih organa. Godišnji plan rada uglavnom se realizuje.
44873	Nastavanci se pripremaju za nastavu uglavnom redovno. Pripreme se rade na definisanom obrascu, gdje se u prvom dijelu nabrajaju osnovne informacije o odjeljenju, tipu časa, rednom broju, organizacionim oblicima rada, ishodima učenja, a u drugom dijelu razrađene su aktivnosti u vidu teza. Pripremom su pokriveni časovi pojedinačno i nijesu objedinjene na nivou jedne tematske oblasti. Planirane aktivnosti uglavnom se realizuju.
44874	Škola raspolaže osnovnim nastavnim sredstvima. Nastava se realizuje na školskom sportskom poligonu, a povremeno u gradskoj hali. U nastavi se koriste raspoloživa nastavna sredstva za realizaciju planiranih ciljeva. Računari se koriste za izradu godišnjih planova rada i neposrednih priprema.
44875	Ocjenvivanje učenika obavlja se redovno u skladu sa pozitivnim pravnim normama. Strategije ocjenjivanja nijesu do kraja razrađene i uvijek ne prate programske sadržaje. Kriterijum ocjenjivanja se usaglašava na nivou stručnih organa Škole. Razlike u kriterijumu ocjenjivanja istog predmeta kod različitih nastavnika su neznatne. Nastavnici uglavnom primjenjuju sumativno ocjenjivanje. U Školi se poštuje dogovoren način ocjenjivanja učenika sa kojim su upoznati i roditelji i učenici. Informisanje je redovno.
44876	Prostor za nastavu ugodan je i podsticajan za rad, ali samo kad je vrijeme bez padavina i relativno toplo. Nastavnici sami ili u saradnji sa učenicima izrađuju nastavna sredstva. Nastavnici pokreću incijativu za nabavku nastavnih sredstava potrebnih za realizaciju obrazovnih ciljeva.
44877	Stručni aktiv sačinjavaju: hemija, biologija, fizika, tehnika i informatika, matematika, geografija i fizičko vaspitanje. Plan rada Stručnog aktiva sadrži potrebne elemente. Poslije svakog klasifikacionog perioda analizira se uspjeh učenika po predmetima. Nakon prvog klasifikacionog perioda na nivou Aktiva date su preporuke za unapređenje nastave. Unutar

Br. ind.	Obrazloženje
44879	Aktiva organizuju se ogledni časovi i hospitacije. Učenici ove Škole učestvuju na sportskim takmičenjima kako na nivou Opštine, tako i na nivou Regije i Države. Učešće na takmičenjima plod je realizacije vannastavnih aktivnosti kojima su obuhvaćeni zainteresovani učenici.

Prosvjetni nadzornik: Bušković Dragana

6.1.2.4. Hemija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjećena odjeljenja: VIII1

Broj posjećenih časova: 1

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ

OPŠTI INDIKATORI

30	44880	Organizacija nastave/učenja na času	9	X		
11	44881	Planiranje nastave	9	X		
11	44882	Pisane pripreme za čas	9	X		
11	44883	Upotreba nastavnih sredstava	9	X		
10	44884	Ocjenvivanje	8		X	
9	44885	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X		
8	44886	Rad Stručnog aktiva	7		X	
5	44887	Dopunska nastava	8		X	
5	44888	Dodatna nastava	7		X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.59	VEOMA USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
44880	U uvodnom dijelu časa izvršeno je obnavljanje sadržaja potrebnih za povezivanje sa novim znanjima i motivisanje učenika za izučavanje novih sadržaja. Na posjećenom času kombinuju se oblici rada: frontalni, individualni i rad u grupama a dijaloška i demonstrativna metoda. Na času je dominantna aktivnost učenika a radi se i na razvijanju kompetencija učenika za učenje putem otkrića i kooperativnog učenja. UKAZUJE SE NA PRAKTIČNU PRIMJENJIVOST IZUČAVANIH SADRŽAJA. Podijeljeni u četiri grupe učenici su samostalno izvodili eksperiment: dobijanje vodonika i kiseonika i ispitivanje njihovih osobina. Prema svojim individualnim mogućnostima dali su doprinos rješavanju zadatka u timu i došli do zaključaka posmatranjem eksperimenta. Nastavnika objašnjenja i instrukcije na času su jasne i precizne. Postoji saradnički odnos između učenika kao i između nastavnika i učenika. Pitanja nastavnika podstiču učenike na misaone aktivnosti. Ishodi časa su na metodički dobar način ostvareni.
44881	Godišnji planovi su urađeni kvalitetno, raspoređeni po mjesecima i sa fondom časova za realizaciju. Poslije svakog mjeseca dat je osvrt na realizaciju a po potrebi odgovarajuće korekcije i dopune.
44882	Nastavnica ima odgovarajuće pripreme za svaki čas. Planirane aktivnosti su u skladu sa očekivanim ishodima. Pripreme za realizaciju časa imaju jasnú strukturu i detaljnu razradu. Predviđene su metode, nastavna sredstva i oblici rada. Nakon većine časova daje se osvrt na realizaciju planiranog.
44883	Škola rasolaže osnovnim nastavnim sredstvima za realizaciju Predmetnog programa. Postojeća nastavna sredstva, hemikalije, pribor i odobreni udžbenici se koriste u nastavi. Upotreba računara takođe je zastupljena. Učenici se upućuju na korišćenje sajtova iz oblasti hemije. Samostalno i u grupama rade na izradi raznovrsnog didaktičkog materijala.
44884	Ocjenvivanje učenika je redovno i blagovremeno, čime se obezbijeđuje kontinuitet u informisaju o njihovom napredovanju i sticanju znanja. Nastavnica kombinuje različite metode provjere znanja i tehnike ocjenjivanja kako bi data ocjena bila što jasniji pokazatelj učenikovog znanja. Postignuća učenika se prate i evidentiraju. Ocene date u odjelenjskoj knjizi odgovaraju pokazanom znanju učenika na času.
44885	Prostor za nastavu i učenje je ugodan i estetski i saznajno podsticajan. Nastavnica zajedno sa učenicima osmišljava i izrađuje sheme, modele, postere i pisani materijal. Na sjednicama Stručnog aktiva pravi se specifikacija potrebnog pribora i reagenasa za realizaciju nastavnog programa a Škola shodno svojim mogućnostima učestvuje u nabavci nastavnih sredstava.
44886	Stručni aktiv sačinjavaju: hemija, biologija, fizika, tehnička i informatika, matematika, geografija i fizičko vaspitanje. Plan rada Stručnog aktiva sadrži potrebne elemente. Poslije svakog klasifikacionog perioda analizira se uspjeh učenika po predmetima. Nakon prvog klasifikacionog perioda na nivou Aktiva date su preporuke za unapređenje nastave. Unutar Aktiva organizuju se ogledni časovi i hospitacije.
44887	Dopunska nastava je korektno planirana i redovno se realizuje o čemu svjedoči evidencija u odjelenjskim knjigama. Analiziraju se efekti dopunske nastave sa osvrtom na kvalitet uspješnosti.
44888	Dodatna nastava se planira i realizuje. Učenici koji pohađaju dodatnu nastavu povremeno učestvuju na takmičenjima.

Prosvjetni nadzornik: Božidar Šćepanović

6.1.2.5. Matematika

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: VII1, VIII1 i IX1

Broj posjećenih časova: 3

ež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta							
	OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ				
30	44889	Organizacija nastave/učenja na času	5			X					
11	44890	Planiranje nastave	7		X						
11	44891	Pisane pripreme za čas	8		X						
11	44892	Upotreba nastavnih sredstava	5			X					
10	44893	Ocjenvivanje	9	X							
9	44894	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	5			X					
8	44895	Rad Stručnog aktiva	6		X						
5	44896	Dopunska nastava	8		X						
5	44897	Dodatna nastava	7		X						
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.28	UGLAVNOM USPJEŠNO							
Br. ind.	Obrazloženje										
44889	<p>Nastava matematike u starijim razredima je nestručno zastupljena - izvode je diplomirana ekonomistkinja i diplomirani saobraćajni inženjer (koji mijenja koleginicu, takođe diplomiranu ekonomistkinju). Oboje su prvi put ove školske godine uključeni u nastavni proces. Evidentno je da oni puno truda ulažu u pripremu za časove, da uspješno drže pažnju učenika i disciplinu u učionici, da je komunikacija sa učenicima u skladu sa pedagoškim zahtjevima. Prvi minuti časova posvećeni su pregledu domaćih zadataka i obnavljanju gradiva s ciljem povezivanja sa planiranim ishodima. Osim frontalnog oblika rada kolege primjenjuju i grupni oblik tako da je, uz povremeno usmjeravanje učenika na samostalan rad u svojim sveskama, aktivnost učenika bila na zadovoljavajućem nivou.</p> <p>U IX-om razredu (skup rješenja jednačine i ekvivalentne jednačine) nastavnica je imala manjih teškoča oko objašnjavanja finalnih rješenja u nešto složenijim zadacima, ali to nije uticalo na razumijevanje sadržaja od strane učenika.</p> <p>Preporuke</p>										
	Početi sa korišćenjem računara u nastavi.										
44890	<p>Godišnji planovi rada urađeni su u skladu sa novim predmetnim programom (po obrazovno-vaspitnim ishodima). Planovi imaju spisak tema sa brojem časova za njihovu realizaciju. Relizacija Plana ide predviđenom dinamikom.</p> <p>Preporuke</p>										
	Poslije realizacije planiranog potrebno je napraviti kvalitetan osvrt na realizaciju.										
44891	<p>Nastavnici punu pažnju poklanjaju dnevnim pisanim pripremama. Pripreme sadrže potrebne elemente – ishode učenja, nastavna sredstva, korelacije.</p> <p>Preporuke</p>										
	Poslije realizacije planiranog potrebno je napraviti kvalitetan osvrt na održani čas – teškoće učenika u shvatanju sadržaja i uspješnost realizacije.										
44892	<p>Škola posjeduje nastavna sredstva koja su usklađena sa zahtjevima pri realizaciji programa matematike. Upotrebjavaju se odobreni udžbenici i adekvatna stručna literatura. U Školi postoje računari, projektor i projekciono platno, ali se ne koriste u nastavi.</p> <p>Preporuke</p>										
	U funkciji osavremenjivanja rada neophodno je uključiti računare i multimedijalne tehnologije u nastavu.										
44893	<p>Ocjenvivanje je u skladu sa zakonom, svi učenici imaju ocjene iz usmenog i pismenog dijela, uključujući i testiranja. Zadaci na pismenom i na testu se vrednuju i brojem bodova, sa definisanom bodovnom skalom. Time je osigurana visoka objektivnost u ocjenjivanju.</p>										
44894	<p>Prostor za nastavu i učenje je uređen na konvencionalan način, neinspirativan za bilo kakav vid estetsko-saznajne motivisanosti učenika. Učionice golih zidova, bez crteža, modela, aplikacija, shema i sl.</p> <p>Preporuke</p>										
	Učioničkom ambijentu posvetiti mnogo više pažnje – početi, uz puni angažman učenika, sa izradom jednostavnijeg didaktičkog materijala.										
44895	<p>Aktiv ima operativni plan rada. Na kraju kvalifikacionog perioda urađena je kvantifikativna analiza uspjeha i vladanja učenika, bez kvalitativne analize. Zapisnici sa sjednica su dosta kratki, bez zaključaka ili odluka na kraju svake tačke dnevnog reda.</p>										
44896	<p>Dopunska nastava se planira i realizuje. Evidencija se vodi u odjeljenskim knjigama.</p> <p>Preporuke</p>										
	Analizirati uticaj časova dopunske nastave na poboljšanje uspjeha učenika.										
44897	<p>Dodatna nastava se planira i realizuje. Evidencija se vodi u odjeljenskim knjigama. Na ovim časovima poželjno je, povremeno, birati nestandardne, takmičarske zadatke kao pripremu najtalentovanijih za takmičenja učenika osnovnih škola.</p>										

zr. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
Analizirati uticaj časova dodatne nastave na postignuća učenika.	

6.1.3. Izborni predmeti

6.1.4. Fakultativni predmeti

6.1.5. Obavezni izborni sadržaji

7. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima

7.1. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima.

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta				
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
30	44898 Postignuća na provjeri znanja i eksternoj provjeri znanja	7		X			
15	44899 Postignuća po klasifikacionim periodima tekuće godine	7		X			
15	44900 Postignuća učenika na višim nivoima takmičenja	8		X			
11	44901 Postignuća učenika na školskom takmičenju	7		X			
11	44902 Vaspitna postignuća: neopravdani izostanci, vladanje ...	9	X				
10	44903 Postignuća učenika sa posebnim potrebama	7		X			
8	44904 Postignuća po klasifikacionim periodima i na kraju prethodne godine	8		X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja				7,45	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
44898	<p>U Školi je realizovana eksterna provjera znanja na kraju trećeg ciklusa. Testirano je 56 učenika IX razreda iz dva obavezna i četiri izborna nastavna predmeta. Rezultati ostvareni iz obaveznih predmeta su uspješni. Iz crnogorskog - srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti srednja ocjena je 3,14 (školska ocjena je 3,41), iz matematike je 3,17 (školska, 3,36). Razlika, na nivou škole, između zaključne ocjene i eksterne je zanemarljiva. Analizom postignuća po učeniku utvrđeno je da je mali broj učenika sa zaključnom ocjenom odličan (5) potvrdilo ocjenu na eksternoj provjeri. Iz jezika i književnosti od 14 odličnih učenika samo tri su dobila ocjenu odličan, devet ocjenu vrlo dobar i dva ocjenu dobar. Nasuprot njima od 15 učenika sa zaključnom ocjenom dovoljan (2) samo tri su potvrdila ocjenu, deset je ostvarilo bolji rezultat (9 trojki i jedna četvorka), a dva su dobila nedovoljne ocjene. Iz matematike, od 16 odličnih učenika tri su potvrdila ocjenu, deset je dobilo ocjenu vrlo dobar, a troje dobar. Od 19 učenika s ocjenom dovoljan (2), 15 je dobilo ocjenu dobar (3), tri su potvrdila ocjenu, a jedan je vrlo dobar. Prelaznost na eksternoj provjeri iz matematike je 100%, a učenik kojem je zaključna ocjena nedovoljan (1), na eksternoj provjeri je dobio ocjenu dobar (3). Škola nije izvršila analizu rezultata na osnovu različitih faktora (npr. afektivno stanje učenika, objektivnost ocjenjivanja od strane nastavnika, regularnost u sprovođenju i ocjenjivanju ispita, težina zadatka...).</p> <p>Rezultati ostvareni na testiranju iz izbornih predmeta bolji su od školske srednje ocjene, ili su na istom nivou. Najviše učenika je polagalo engleski jezik (48), dok je iz drugih predmeta testirano samo osam učenika (ruski jezik – 5; geografija – 2; biologija – 1). Razlike između školske i eksterne ocjene iz engleskog jezika prisutne su do +/- 2. Prosječna ocjena na eksternoj provjeri 3,60 a zaključna 3,47. Iz ruskog jezika eksterna ocjena je 4,80, a školska 4,20. Iz geografije i biologije je ujednačena (5,00).</p> <p>Preporuke</p> <p>Vršiti obuhvatniju analizu postignuća učenika na eksternoj provjeri znanja.</p>
44899	<p>Na kraju prvog klasifikacionog perioda brojčano je ocijenjeno 309 učenika IV–IX razreda. Skoro trećina ocijenjenih učenika ima odličan uspjeh (31,72%), a sa nedovoljnim ocjenama je jedan od pet učenika (18,77%, odnosno 58 učenika). Najviše slabih ocjena je u VIII razredu, 23, što je skoro 50% svih slabih ocjena. Srednja ocjena na nivou Škole je 3,47. Ispod ovog prosjeka je VIII razred (2,81) i IX (3,01). Samo su učenici V razreda premašili srednju ocjenu 4,00 (4,18). Postignuće učenika po predmetima je na nivou očekivanog. Škola je blagovremeno verifikovala ocjene na sjednici Nastavničkog vijeća i izvršila analizu po razredima i odjeljenjima. Učenici prvog ciklusa s uspjehom ostvaruju ishode učenja iz svih nastavnih predmeta.</p> <p>Škola tradicionalno ostvaruje dobre rezultate na takmičenjima i konkursima, a popularnost je stekla redovnim nagradama (ili priznanjima) na međunarodnim takmičenjima iz ruskog jezika. Na Državnom takmičenju u prethodne tri godine Škola je učestvovala iz stranih jezika (ruski, engleski) i iz matematike (2016. godine, VI razred). Za tri godine iz ruskog jezika Škola je osvojila četiri nagrade, dok su rezultati iz engleskog i matematike ispod očekivanih.</p> <p>Učenici su učestvovali pojedinačno ili ekipno i na brojnim sportskim takmičenjima, literarnim i likovnim konkursima, na kojima redovno osvajaju neke od nagrada.</p> <p>Kao preduslov za učešće na Državnom takmičenju, redovno se održavaju školska takmičenja iz prirodnih nauka i stranih jezika. Za razliku od stranih jezika, rezultati iz prirodno-matematičke grupe predmeta rijetko kvalificuju učenike za više nivoe takmičenja. U Školi se organizuju i sportska takmičenja (turniri, kros), kvizovi znanja, likovne izložbe i druge aktivnosti takmičarskog karaktera.</p> <p>Preporuke</p> <p>Poboljšati instruktivni rad iz prirodnih nauka i matematike u cilju pripremanja učenika za više nivoe takmičenja.</p>
44902	<p>Većina učenika (99%) ima primjerno vladanje. Prošle godine dobro vladanje imala su dva učenika na kraju drugog klasifikacionog perioda i tri na kraju trećeg. Ponašanje učenika redovno se prati i analizira. Promovišu se pozitivne vrijednosti, a za poseban uspjeh učenici se pohvaljuju i nagrađuju. Broj izostanaka po učeniku je tolerantan i omogućava uspješnost obrazovno-vaspitnog procesa. Prošle godine broj izostanaka po učeniku u toku jednog klasifikacionog perioda iznosio je između 3,95 i 6,78 opravdanih, dok broj neopravdanih nije bio veći od 0,54.</p> <p>U Školi je jedna učenica (VIII razred) s posebnim potrebama (slabovidost - 87%, bez intelektualnih smetnji). Za nju nije urađen IROP, pa je evaluacija ovog indikatora procijenjena na osnovu ocjena nastavnika. Prošle godine učenica je</p>
44903	

	Obrazloženje
	<p>završila razred sa vrlo dobrim uspjehom, a isti uspjeh je imala i na kraju prvog klasifikacionog perioda tekuće godine. Na provjeri znanja u VI razredu (bez prilagođavanja testa) ostvarila je takođe vrlo dobar uspjeh.</p> <p>Preporuke</p>
	Raditi IROP za sve učenike s rješenjem o usmjerenju.
44904	<p>Tokom protekle godine opšti uspjeh učenika konstantno je vrlo dobar sa blagim trendom rasta. Na kraju prvog klasifikacionog perioda pozitivno je ocijenjeno 76,63% učenika IV–X razreda. Srednja ocjena na nivou Škole iznosila je 3,68. Na kraju drugog klasifikacionog perioda prelaznost je 83,66%, srednja ocjena 3,80, na kraju trećeg postignuće je neznatno poboljšano na 85,25% prelaznih ocjena (srednja ocjena 3,84). Na kraju školske godine bez nedovoljnih ocjena je 96% učenika, srednja ocjena je porasla na 4,15, a na kraju nastavne godine, svi učenici su imali pozitivan uspjeh sa konačnom srednjom ocjenom 4,22. Ukupno je 13 učenika upućeno na popravne ispite. Tri su položila u junskom, a 10 u avgustovskom ispitnom roku. Diplomu „Luča“ dobilo je 10 učenika, odnosno 17,85% (ukupan broj učenika IX razreda bio je 56). Ovo je malo ispod prosjeka koji Škola ostvaruje. Komparacijom broja osvojenih diploma „Luča“ u proteklih deset godina izведен je prosjek od 12 diploma, odnosno preko 20% u odnosu na ukupan broj učenika IX razreda.</p> <p>Iz navedenih podataka stiče se utisak da Škola vodi računa o učeničkim postignućima uz visok stepen objektivnosti prilikom ocjenjivanja i s minimalnim oscilacijama.</p>

- Opšta preporuka:

Obaveza direktora škole je da sa Izvještajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 13. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

Na osnovu ovog Izvještaja, direktor škole treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada i dostavi ga Zavodu za školstvo u roku od 30 dana od dana prijema ovog izvještaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izvještaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

Vođa tima nadzornika
mr Fadila Kajević

Fadilo Kajević

Dostavljeno:

JU OŠ „Risto Ratković“ - Bijelo Polje
Ministarstvu prosvjete

Arhivi

Direktor
Rešad Sijarić

Rešad Sijarić